

چکیده

مقدمه: با بهبود شرایط اقتصادی و اجتماعی و کاهش بروز بیماری‌های مرتبط با محیط، بیماری‌هایی که عوامل ژنتیک در ایجاد آنها نقش تعیین‌کننده دارند، سهم بیشتری در مرگ و میر و ایجاد معلولیت و ناتوانی خواهند داشت. در حال حاضر در ایران نظام ملی مدیریت اطلاعات ژنتیک وجود ندارد که بتواند نیازهای بخش بهداشت و درمان را برآورد کند. هدف پژوهش حاضر ارائه الگوی نظام مدیریت اطلاعات ژنتیک در ایران بود.

روش بررسی: در این مطالعه تطبیقی نظام مدیریت اطلاعات ژنتیک انگلستان، آمریکا، استرالیا و ایران در سال ۱۳۹۰ مورد مطالعه قرار گرفت. منبع جمع‌آوری داده‌ها شامل منابع کتابخانه‌ای و اینترنت بود. ابزار جمع‌آوری داده‌ها چک‌لیست و پرسشنامه بود که روایی آن با نظر متخصصان تایید شد. تحلیل یافته‌ها با استفاده از روش ضریب گذاری وزنی انجام گرفت. الگوی نظام مدیریت اطلاعات ژنتیک تدوین گردید.

یافته‌ها: برای نظام مدیریت اطلاعات ژنتیک الگویی در پنج محور اصلی اهداف، ساختار، مجموعه‌ی حداقل داده‌ها، شیوه گردآوری و سیستم طبقه‌بندی و نامگذاری پیشنهاد شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که برای ایجاد و بهبود نظام مدیریت اطلاعات ژنتیک، بررسی و نظارت کلی در اهداف، ساختار، عناصر اطلاعاتی، شیوه گردآوری و سیستم‌های طبقه‌بندی در نظام مدیریت اطلاعات ژنتیک ضرورت دارد.

نتیجه‌گیری: کمبود نظام مدیریت اطلاعات ژنتیک در ایران، کشور ما را با مشکلات جدی در زمینه‌های کنترل و پیشگیری بیماری‌های ژنتیکی، طراحی سیاست‌ها و استراتژی‌ها برای کنترل هزینه‌های ناشی از بیماری‌های ژنتیکی و بهبود کیفیت زندگی بیماران روبه‌رو کرده است، بنابراین برای غلبه بر بسیاری از مشکلات ذکر شده در کشور به کارگیری مدل مورد مطالعه پیشنهاد می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: ژنتیک، نظام مدیریت اطلاعات.

Abstract

Introduction: By improving economical and social conditions and decreasing environment related disease in the world, some disease that genetic factors have improvement role in their incidence, will have more impact in mortality, handicap and disability.

Methods : In this comparative study, the genetic information management system of United Kingdom, United States of American, Australia and Iran countries were reviewed. The datum were collected by using library sources and internet websites. In this study information forms were collecting material of data, that their validity were studied by experts. The results were analysed by weighting coefficient method. And the patterns of genetic information management system were made.

Results : A five-axis model for genetic information management system was suggested. The result of this study showed that in order to found and improvement the genetic information management system in Iran. It is necessary to review and monitor the goals, structure, data elements, information gathering techniques, and classification systems in genetic information management system.

Conclusion: The lack of genetic information management system in Iran, hase faced this country with serious problems in fields of preventing and controlling genetic disease, planning of polices and strategies in order to controlling of genetic disease, costs and improving the patient quality of life. It is suggested to resolve most of the problem in Iran by using the proposed model in this study.

Key Words: Genetic, Information Management System, weighting coefficient.